Universitat de Barcelona

FACULTAT DE MATEMÀTIQUES I INFORMÀTICA

Informe Pràctica 5: El model OSI

Xarxes

Junjie Li i Manuel Liu Wang

Pràctica 5: El model OSI Xarxes

1 Introducció

En aquesta pràctica, coneixerem **El model OSI** i una eina molt útil: **Wireshark**. Utilitzarem Packet Tracer a un nivell més profund.

2 Realització Pràctica

2.1 Exercici 1

Wireshark és un analitzador de protocols utilitzat per analitzar el trànsit de les xarxes de comunicació, Introduïm al lloc del filtre: (ip.addr == 192.168.1.134) and (tcp). Entre ells, IP és l'adreça IP del nostre ordinador, i TCP és el protocol que escollim. Després de filtrar, podem mostrar la següent pantalla a Wireshark:

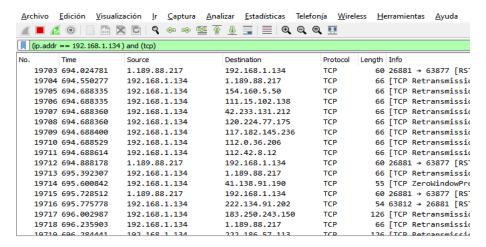

Figure 1: Wireshark TCP/IP filter

Des de la figura 1, podem veure clarament el trànsit de totes les xarxes de comunicació i la seva informació relacionada.

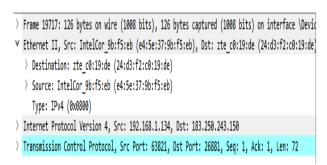

Figure 2: addreça de MAC

Seleccionem aleatòriament un flux de xarxa i després seleccionem la capa Ethernet podem veure que hi ha dues adreces MAC, una és la **destinació** i l'altre és **l'origen**.

Podem entendre els components del protocol Ethernet mitjançant la trama Ethernet de tipus II a la figura 3. En primer lloc, la nostra Ethernet utilitza el protocol **Ethernet tipus II**. El que hem de prestar atenció és a la part de la capçalera del mac. Hi ha 6 bytes per mostrar l'adreça mac de destinació, 6 bytes són l'adreça mac d'origen i els 2 bytes restants són EtherType. El que s'utilitza és IP4. La resta de dades i CRC checksum formen part d'altres capes.[1]

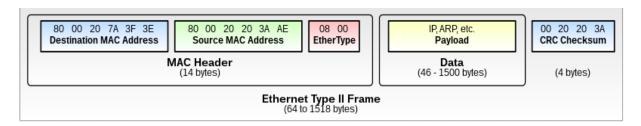

Figure 3: Ethernet Type II Frame

Finalment, podem veure la nostra adreça IP i la nostra adreça MAC a la part de WiFi a través de la comanda **ipconfig -all**, que és la mateixa que l'adreça MAC d'origen a la Figura2, i el protocol IP4 es mostra en EtherType de Ethernet Type II Frame.

```
Adaptador de LAN inalámbrica Wi-Fi:
  Sufijo DNS específico para la conexión. . : Home
  Descripción . . . . . . . . . . . . : Intel(R) Wi-Fi 6 AX201 160MHz
  Dirección física. . . . . . . . . . . . E4-5E-37-9B-F5-EB
  DHCP habilitado . . . . . . . . . . . . . sí
  Configuración automática habilitada . . . : sí
  Vinculo: dirección IPv6 local. . . : fe80::c52c:c0f5:19f6:284a%17(Preferido)
  Dirección IPv4. . . . . . . . . . . . . . . . . 192.168.1.134(Preferido)
  Concesión obtenida. . . . . . . . . . . . . sábado, 24 de diciembre de 2022 18:01:06
  La concesión expira . . . . . . . . . . . : martes, 27 de diciembre de 2022 21:12:21
  Puerta de enlace predeterminada . . . . . : 192.168.1.1
  IAID DHCPv6 . . . . . . . . . . . . . . . . 149184055
  DUID de cliente DHCPv6. . . . . . . . . : 00-01-00-01-2A-AF-9C-60-D0-5F-64-3F-74-A5
  212.230.135.1
  NetBIOS sobre TCP/IP. . . . . . . . . : habilitado
```

Figure 4: ipconfig -all

2.2 Exercici 2

Quan accedim a aquest servidor mitjançant la comanda **telnet time-A.timefreq.bldrdoc.gov** 13, el nostre Wireshark ens ajuda a capturar la informació següent:

n dns								
No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length Info			
	7 0.950995	192.168.1.134	212.230.135.2	DNS	87 Standard query 0xb3d9 A time-A.timefreq.bldrdoc.gov			
	9 0.984889	192.168.1.134	212.230.135.1	DNS	87 Standard query 0xb3d9 A time-A.timefreq.bldrdoc.gov			
1	0 0.990292	212.230.135.2	192.168.1.134	DNS	131 Standard query response 0xb3d9 A time-A.timefreq.bldrdoc.gov CNAME time-a-b.nist.gov A 132.163.96.1			
1	2 1.011376	212.230.135.1	192.168.1.134	DNS	131 Standard query response 0xb3d9 A time-A.timefreq.bldrdoc.gov CNAME time-a-b.nist.gov A 132.163.96.1			

Figure 5: Wreshark captura la informació

Quan vam fer una sol·licitud al servidor, vam capturar que van fer una sol·licitud a dos servidors DNS, **212.230.135.2** i **212.230.135.1**, tal com es mostra a la captura de pantalla de figura4 ipconfig -all. I el servidor DNS també ens va enviar resposta i portava l'adreça IP del servidor al qual volem accedir: **132.163.96.1**.

```
Answers
> time-A.timefreq.bldrdoc.gov: type CNAME, class IN, cname time-a-b.nist.gov

v time-a-b.nist.gov: type A, class IN, addr 132.163.96.1
    Name: time-a-b.nist.gov
    Type: A (Host Address) (1)
    Class: IN (0x0001)
    Time to live: 1388 (23 minutes, 8 seconds)
    Data length: 4
    Address: 132.163.96.1
[Request In: 9]
[Time: 0.026487000 seconds]
```

Figure 6: DNS Respons

A la figura 6, podem veure clarament que la resposta que ens envia DNS va acompanyat de l'adreça IP del servidor al qual volem accedir.

Un cop determinada la IP, hem començat a analitzar els ports que fan servir, quan volem accedir al servidor DNS, utilitzem el protocol **UDP** i utilitzem el port source 64042 per accedir, i el servidor DNS utilitza el port 53 per acceptar la nostra sol·licitud. Al contrari, quan el servidor DNS ens vol enviar una resposta, utilitzen el port 53 per enviar el missatge, i nosaltres utilitzem el port 64042 per rebre el missatge:

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length 1	Info	No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info
7	7 0.950995	192.168.1.134	212.230.135.2	DNS	87	Standard query 0xb	→	7 0.950995	192.168.1.134	212.230.135.2	DNS	87	Standard query 0x
	9 0.984889	192.168.1.134	212.230.135.1	DNS	87	Standard query 0xb	ļ	9 0.984889	192.168.1.134	212.230.135.1	DNS	87	Standard query 0x
4	10 0.990292	212.230.135.2	192.168.1.134	DNS	131	Standard query res	4	10 0.990292	212.230.135.2	192.168.1.134	DNS	131	Standard query re
	12 1.011376	212.230.135.1	192.168.1.134	DNS	131	Standard query res		12 1.011376	212.230.135.1	192.168.1.134	DNS	131	Standard query re
>	> Frame 7: 87 bytes on wire (696 bits), 87 bytes captured (696 bits) on interface \Device\NPF_{(4)}								es on wire (1048 bit	s), 131 bytes capture	d (1048 bit	s) on i	nterface \Device\I
>	Ethernet II, Src:	<pre>IntelCor_9b:f5:eb (</pre>	e4:5e:37:9b:f5:eb), Dst	24:d3:f2:c0:19:de)	> Et	thernet II, Src:	zte_c0:19:de (24:d3	:f2:c0:19:de), Dst: I	ntelCor_9b:	f5:eb (e4:5e:37:9b:f5:eb		
>	Internet Protocol	Version 4, Src: 192	.168.1.134, Dst: 212.23		> In	Internet Protocol Version 4, Src: 212.230.135.2, Dst: 192.168.1.134							
> 1	User Datagram Prot	cocol, Src Port: 640	42, Dst Port: 53		> Us	> User Datagram Protocol, Src Port: 53, Dst Port: 64042							
> 1	Domain Name System	ı (query)			> Do	Domain Name System (response)							

Figure 7: port de request a DNS

Figure 8: port respon de DNS

Quan accedim al servidor DNS, utilitzem el protocol UDP en comptes del protocol TCP

perquè, en comparació amb TCP, UDP respon més ràpidament i, fins a cert punt, no necessitem garantir la seguretat de les dades. I UDP és suficient per utilitzar els paquets utilitzats per accedir a DNS.

A la figura 9 se'ns mostra que el procés del nostre accés al servidor time-A utilitza el protocol tep:

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length Info
89	9.166375	192.168.1.134	132.163.96.1	TCP	66 53356 → 13 [SYN] Seq=0 Win=64240 Len=0 MSS=1460 WS=256 SACK_PERM
95	9.334639	132.163.96.1	192.168.1.134	TCP	66 13 → 53356 [SYN, ACK] Seq=0 Ack=1 Win=65535 Len=0 MSS=1460 WS=64 SACK_PERM
96	9.334748	192.168.1.134	132.163.96.1	TCP	54 53356 → 13 [ACK] Seq=1 Ack=1 Win=131328 Len=0
98	9.470854	132.163.96.1	192.168.1.134	DAYTIME	105 DAYTIME Response
99	9.470854	132.163.96.1	192.168.1.134	TCP	60 13 → 53356 [FIN, ACK] Seq=52 Ack=1 Win=65728 Len=0
100	9.470930	192.168.1.134	132.163.96.1	TCP	54 53356 → 13 [ACK] Seq=1 Ack=53 Win=131328 Len=0
101	9.473259	192.168.1.134	132.163.96.1	TCP	54 53356 → 13 [FIN, ACK] Seq=1 Ack=53 Win=131328 Len=0
102	9.608666	132.163.96.1	192.168.1.134	TCP	60 13 → 53356 [ACK] Seq=53 Ack=2 Win=65664 Len=0

Figure 9: TCP transmissió

El diagrama de la figura 10 ho pot mostrar amb més claredat:

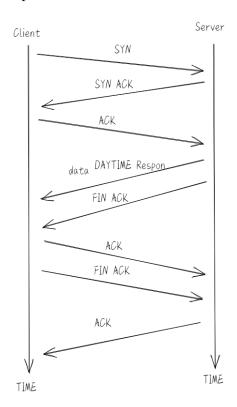

Figure 10: Diagrama de TCP transmissió

Primer, el client iniciarà una sol·licitud al servidor. Quan el servidor accepti la sol·licitud, donarà una resposta al client. Quan el client rep la resposta, el servidor pot enviar dades. Cada vegada que es rep una dada, el client pot donar una resposta al servidor. Dit que

l'ha rebut, quan s'enviï l'últim missatge, es pot notificar al client perquè finalitzi la sessió, i quan el client rep la sol·licitud del servidor per finalitzar la sessió, pot enviar una resposta, aleshores el servidor accepta la sessió.

El procés bàsic de TCP és així, a continuació hem de mirar Flag del protocol TCP:

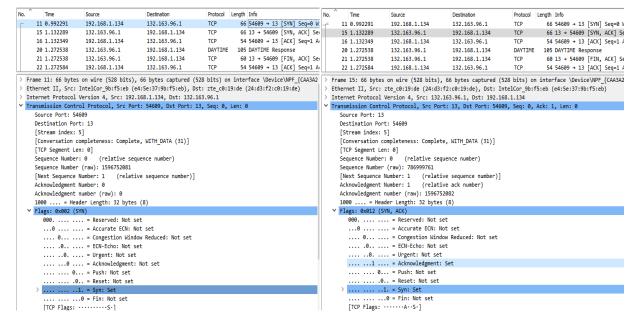

Figure 11: Flag SYN

Figure 12: Flag SYN ACK

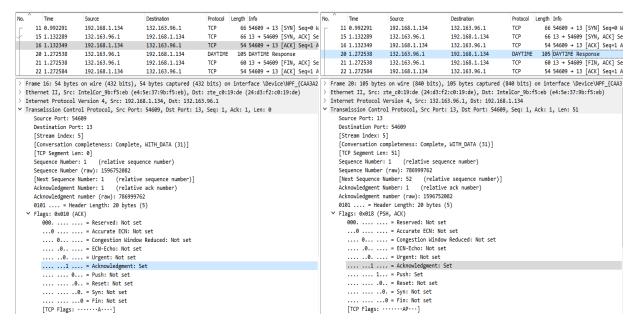

Figure 13: Flag ACK

Figure 14: Flag data response

```
Time
                                                                                   Protocol Length Info
                                                       Dectination
     11 0.992291
                            192.168.1.134
                                                       132.163.96.1
                                                                                                 66 54609 → 13 [SYN] Seq=0 V
                                                                                   TCP
      15 1.132289
                            132.163.96.1
                                                       192.168.1.134
                                                                                                  66 13 → 54609 [SYN, ACK] Se
     16 1.132349
                            192.168.1.134
                                                       132.163.96.1
                                                                                   TCP
                                                                                                  54 54609 → 13 [ACK] Seq=1 A
      20 1.272538
                                                                                              105 DAYTIME Response
60 13 → 54609 [FIN, ACK] Se
                            132.163.96.1
                                                       192.168.1.134
                                                                                   DAYTIME
                                                                                  TCP
                                                       192.168.1.134
     21 1.272538
                            132.163.96.1
      22 1.272584
                            192.168.1.134
                                                       132.163.96.1
                                                                                   ТСР
 Frame 21: 60 bytes on wire (480 bits), 60 bytes captured (480 bits) on interface \Device\NPF_{CAA3A2
 Ethernet II, Src: zte_C0:19:de (24:d3:f2:c0:19:de), Dst: IntelCor_9b:f5:eb (e4:5e:37:9b:f5:eb)
Internet Protocol Version 4, Src: 132.163.96.1, Dst: 192.168.1.134
Transmission Control Protocol, Src Port: 13, Dst Port: 54609, Seq: 52, Ack: 1, Len: 0
Source Port: 13
     Destination Port: 54609
     [Stream index: 5]
     [Conversation completeness: Complete, WITH_DATA (31)]
[TCP Segment Len: 0]
                                  (relative sequence number)
     Sequence Number: 52
     Sequence Number (raw): 786999813
     | Clearing Sequence Number: 53 (relative sequence number) |
| Acknowledgment Number: 1 (relative ack number) |
| Acknowledgment number (raw): 1596752082
 0101 .... = Header Length: 20 bytes (5)

Flags: 0x011 (FIN, ACK)
        000. .... = Reserved: Not set
...0 .... = Accurate ECN: Not set
        .... 0..... = Congestion Window Reduced: Not set .... 0..... = ECN-Echo: Not set
        .....0. .... = Urgent: Not set
.....1 .... = Acknowledgment: Se
        .... 0... = Push: Not set
.... .0.. = Reset: Not set
                .... ..0. = Syn: Not set
.... ...1 = Fin: Set
        [TCP Flags: .....A...F]
```

Figure 15: Flag FIN

A partir de les 5 imatges anteriors, podem observar 5 Flag de resposta diferents a TCP.

2.3 Exercici 3

Al tercer exercici, utilitzarem el **ping** per iniciar una sol·licitud a **www.google.com**, després utilitzarem wireshark per capturar i analitzar la informació que hi ha a l'interior.

```
JUNJIE_LIQDESKTOP-D024E0C MINGW64 /c/Windows/system32
$ ping www.google.com

Haciendo ping a www.google.com [142.250.184.164] con 32 bytes de datos:
Respuesta desde 142.250.184.164: bytes=32 tiempo=13ms TTL=118
Respuesta desde 142.250.184.164: bytes=32 tiempo=14ms TTL=118
Respuesta desde 142.250.184.164: bytes=32 tiempo=13ms TTL=118
Respuesta desde 142.250.184.164: bytes=32 tiempo=20ms TTL=118

Estadísticas de ping para 142.250.184.164:
    Paquetes: enviados = 4, recibidos = 4, perdidos = 0
    (0% perdidos),
Tiempos aproximados de ida y vuelta en milisegundos:
    Mínimo = 13ms, Máximo = 20ms, Media = 15ms
```

Figure 16: Ping www.google.com

A la figura 16, podem veure que vam fer 4 sol·licituds a www.google.com mitjançant ping. Les 4 peticions es van respondre perfectament. També vam descobrir que la nostra adreça IP de www.google.com és 142.250.184.164.

Al wireshark de la figura 17, també hem trobat sol·licituds enviades des de la nostra adreça IP a l'adreça IP de Google, que eren 4 sol·licituds per nosaltres i 4 respostes enviades per Google.

Time	Source	Destination	Protocol	Length Info
33 4.100359	192.168.1.129	142.250.184.164	ICMP	74 Echo (ping) request id=0x0001, seq=61/15616, ttl=128 (reply in 34)
34 4.113734	142.250.184.164	192.168.1.129	ICMP	74 Echo (ping) reply id=0x0001, seq=61/15616, ttl=118 (request in 33)
35 5.112969	192.168.1.129	142.250.184.164	ICMP	74 Echo (ping) request id=0x0001, seq=62/15872, ttl=128 (reply in 36)
36 5.127057	142.250.184.164	192.168.1.129	ICMP	74 Echo (ping) reply id=0x0001, seq=62/15872, ttl=118 (request in 35)
44 6.124610	192.168.1.129	142.250.184.164	ICMP	74 Echo (ping) request id=0x0001, seq=63/16128, ttl=128 (reply in 45)
45 6.137699	142.250.184.164	192.168.1.129	ICMP	74 Echo (ping) reply id=0x0001, seq=63/16128, ttl=118 (request in 44)
61 7.144108	192.168.1.129	142.250.184.164	ICMP	74 Echo (ping) request id=0x0001, seq=64/16384, ttl=128 (reply in 62)
62 7.164764	142.250.184.164	192.168.1.129	ICMP	74 Echo (ping) reply id=0x0001, seq=64/16384, ttl=118 (request in 61)
208 65.344646	192.168.1.129	142.250.184.164	QUIC	1292 Initial, DCID=4911a0f9277e9e7e, PKN: 1, PING, PADDING, PING, PING, PIN
209 65.345071	192.168.1.129	142.250.184.164	QUIC	117 0-RTT, DCID=4911a0f9277e9e7e
210 65.382778	142.250.184.164	192.168.1.129	QUIC	1292 Protected Payload (KP0)
211 65.382778	142.250.184.164	192.168.1.129	QUIC	825 Protected Payload (KP0)
212 65 382778	142 250 184 164	192 168 1 129	OUTC	223 Protected Pavload (KPO)

Figure 17: Wireshark informació

Entre ells, hem trobat una cosa nova: quan fem servir ping, fa servir el protocol ICMP.

Figure 18: paquet de ICMP

ICMP (Internet Control Message Protocol, Protocol de Missatges de Control d'Interxarxa) és un protocol que per al seu funcionament utilitza directament el protocol IP dins de l'arquitectura TCP/IP. La seva funció és informar de l'estat i situacions d'error en el funcionament de la capa de xarxa, sobretot en aspectes com l'encaminament, congestió, fragmentació, etc.

ICMP, al contrari que TCP i UDP, no s'utilitza directament per les aplicacions d'usuari. L'excepció és l'aplicació Ping, que envia missatges de petició Echo Request (i rep missatges de resposta Echo Reply) per a determinar si un host està disponible i el temps que empren els paquets en anar i tornar a eixa màquina. [2]

```
Internet Control Message Protocol

✓ Internet Control Message Protocol

                                                                                      Type: 0 (Echo (ping) reply)
     Type: 8 (Echo (ping) request)
                                                                                      Code: 0
     Code: 0
                                                                                      Checksum: 0x551e [correct]
     Checksum: 0x4d1e [correct]
                                                                                      [Checksum Status: Good]
     [Checksum Status: Good]
                                                                                      Identifier (BE): 1 (0x0001)
     Identifier (BE): 1 (0x0001)
                                                                                      Identifier (LE): 256 (0x0100)
     Identifier (LE): 256 (0x0100)
                                                                                      Sequence Number (BE): 61 (0x003d)
     Sequence Number (BE): 61 (0x003d)
                                                                                      Sequence Number (LE): 15616 (0x3d00)
     Sequence Number (LE): 15616 (0x3d00)
                                                                                      [Request frame: 33]
     [Response frame: 34]
                                                                                      [Response time: 13,375 ms]
   ∨ Data (32 bytes)
                                                                                      Data (32 bytes)
        Data: 6162636465666768696a6b6c6d6e6f7071727374757677616263646566676869
                                                                                         Data: 6162636465666768696a6b6c6d6e6f7071727374757677616263646566676869
        [Length: 32]
                                                                                         [Length: 32]
```

Figure 19: ICMP request

Figure 20: ICMP response

Les trames de request i response ICMP són similar. L'única diferència és que el tipus dels primers 7 bytes especifica la naturalesa del marc icmp i els altres llocs són els mateixos i opcionals.

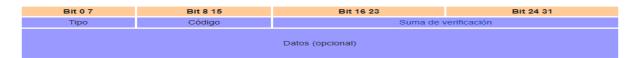

Figure 21: ICMP paquet

Encara podem obrir la pàgina web de Google mitjançant http://142.250.184.164:

Figure 22: http://142.250.184.164

Des de Wireshark a la figura 23, podem trobar que quan volem accedir al navegador, el port que fem servir és el **61016**, i el port d'accés que proporciona el servidor de Google és el **port 80**, que és el port predeterminat de la pàgina web del servidor.

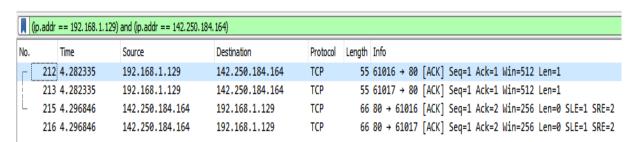

Figure 23: Wireshark http://142.250.184.164

Aquí, utilitzem el protocol **TCP** per iniciar la sol·licitud al servidor de Google i també utilitzem el protocol **TCP** per controlar el flux.

2.4 Exercici 4

Al quart exercici, utilitzarem Packet tracer en més profunditat, en aquest exercici, crearem dues xarxes, una xarxa està formada per estàtica, l'altra xarxa està composta per DHCP i, a continuació, una de les xarxes està connectada a un servidor, aquí la meva elecció és el servidor es crea a la xarxa estàtica i les dues últimes xarxes estan connectades entre si mitjançant el núvol.

El diagrama de topologia és el que es mostra a la figura 24, i l'adreça IP de cada ordinador i servidor està marcada:

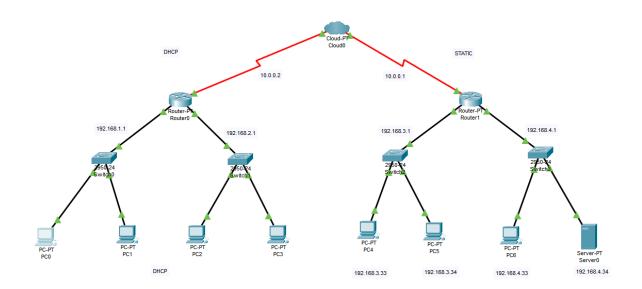

Figure 24: Packet tracer

Per tal de garantir que les dues xarxes es connectin correctament a través del núvol, aquí fem servir l'ordinador PC0 a la xarxa DHCP per enviar un paquet a l'ordinador PC4 a la xarxa estàtica.

A la figura 25, podem veure que les dues xarxes es poden connectar:

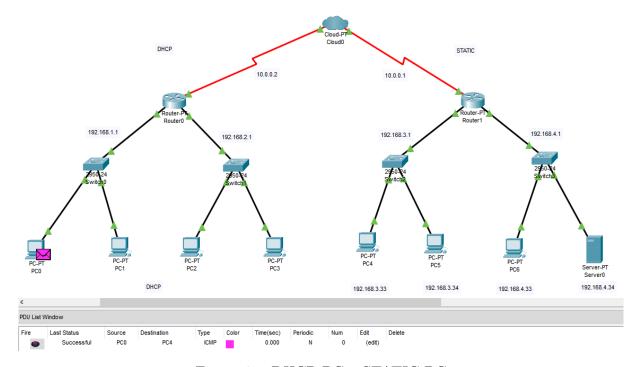

Figure 25: DHCP PC a STATIC PC

El mateix mètode s'utilitza per provar la comunicació entre PC0 i el servidor i permetre que el servidor enviï una sol·licitud de resposta.

A partir dels resultats de la figura 26 i 27, podem veure que l'ordinador i el servidor es poden comunicar entre ells sota diferents xarxes.

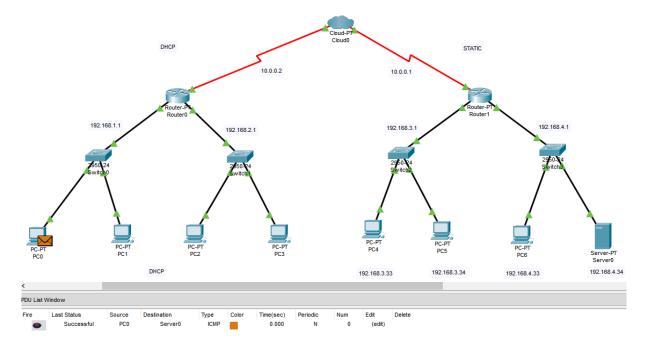

Figure 26: PC a server

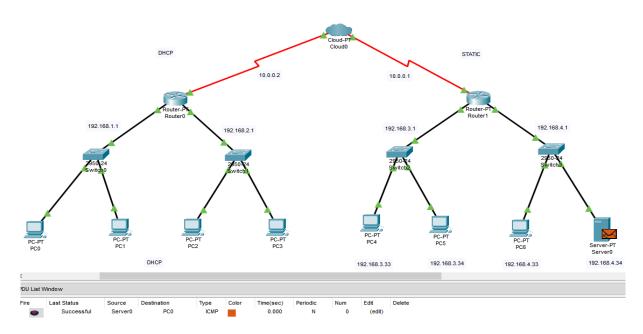

Figure 27: server a PC

Mitjançant les proves anteriors, hem garantit les funcions de comunicació entre ordinadors i servidors sota diferents xarxes, a continuació, provarem les funcions de les pàgines web del servidor a les quals accedeixen els ordinadors.

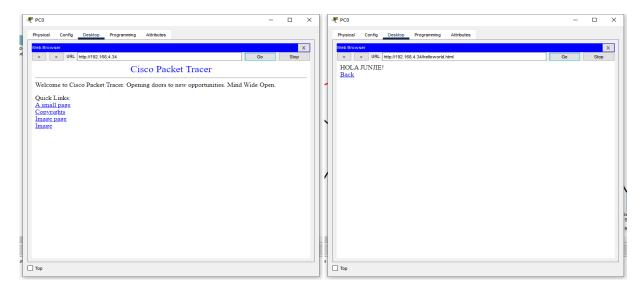

Figure 28: WEB 1

Figure 29: WEB 2

Com es pot veure a les imatges anteriors, podem utilitzar perfectament el lloc web del servidor al qual accedeix l'ordinador de PC0.

A continuació, introduirem alguns frame i protocols entre la comunicació entre PC i servidor. En primer lloc, podem trobar que la comunicació entre l'ordinador i el servidor utilitza el protocol **TCP**.

Segons la nostra anàlisi de Flag TCP al segon exercici, podem trobar que la primera sol·licitud iniciada pel PC al servidor és una sol·licitud **SYN**.

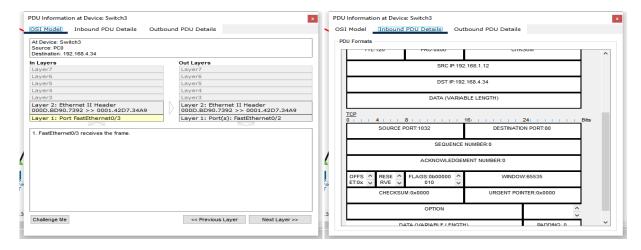

Figure 30: PDU PC request

Figure 31: PDU PC request

De la mateixa manera, segons la nostra anàlisi del Flag TCP al segon exercici, podem trobar que una resposta del servidor al PC és una resposta \mathbf{ACK}

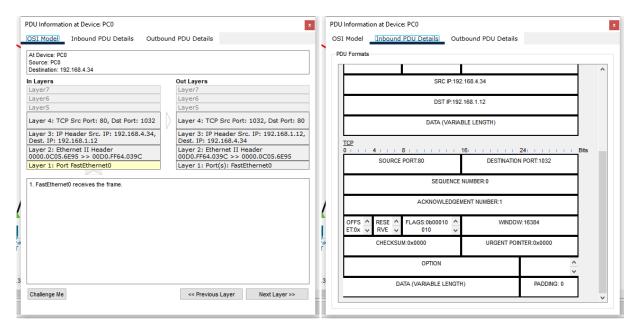

Figure 32: PDU server response

Figure 33: PDU server response

També podem analitzar altres paquets de petició de la mateixa manera, però aquí analitzem un protocol que no s'ha vist al segon exercici.

Aquí podem veure el protocol **HTTP** [3], el protocol de transferència d'hipertext o HTTP (HyperText Transfer Protocol) estableix el protocol per a l'intercanvi de documents d'hipertext i multimèdia al web. HTTP disposa d'una variant xifrada mitjançant SSL anomenada HTTPS.

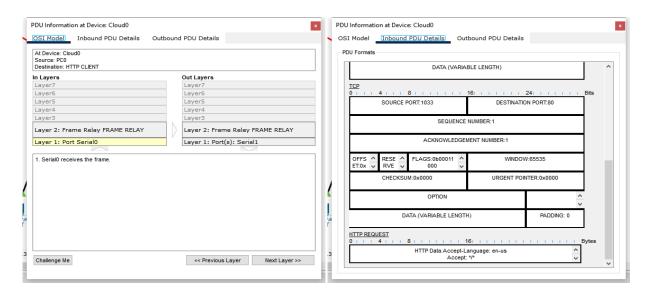

Figure 34: PDU HTTP request

Figure 35: PDU HTTP request

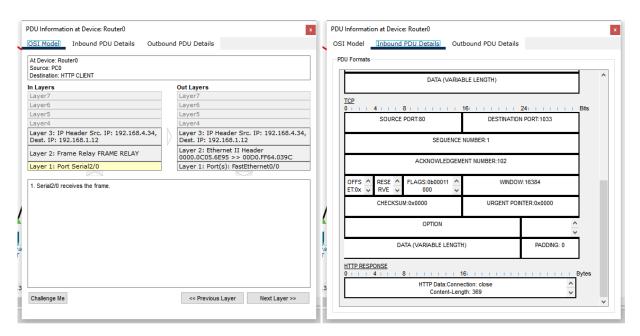

Figure 36: PDU HTTP response

Figure 37: PDU HTTP response

Aquí podem veure que el protocol **TCP/IP** + **HTTP** s'utilitza quan l'ordinador i el servidor estableixen una sol·licitud web de connexió. El que hem de prestar atenció aquí és que quan l'ordinador envia una sol·licitud web al servidor, fa servir **HTTP** request, i el servidor utilitza **HTTP** response quan vol que l'ordinador enviï una resposta.

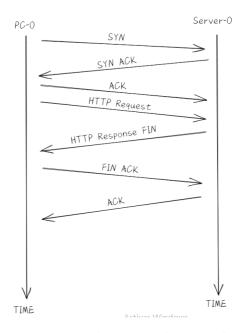

Figure 38: diagrama de petició

Per tal d'introduir millor la comunicació entre el PC i el servidor, aquí fem servir un diagrama per presentar el seu procés de comunicació.

Pràctica 5: El model OSI Xarxes

A la figura 38, el podem veure. Quan l'ordinador vulgui sol·licitar la web des del servidor, primer enviarà una sol·licitud de SYN al servidor, després el servidor respondrà a la sol·licitud (SYN ACK) i l'ordinador també respondrà ACK, assegurant així l'establiment de la comunicació entre l'ordinador i el servidor. Quan l'ordinador confirmi establir una sol·licitud amb el servidor, enviarà una sol·licitud HTTP request, i quan el servidor rebi la sol·licitud HTTP request, retornarà una sol·licitud HTTP response, un component principal del web. I amb una sol·licitud d'aleta (FIN), vol dir que la sol·licitud HTTP s'ha completat. Quan l'ordinador rebi les peticions HTTP response i FIN enviades pel servidor, finalment demanarà al servidor que tanqui la comunicació, quan el servidor rebi la sol·licitud de tancament de la comunicació, tancaran oficialment la sessió.

3 Conclusió

En aquesta pràctica final, hem après a utilitzar l'eina d'anàlisi de xarxa Wiresharrk i hem analitzat la xarxa, i tenim una comprensió més profunda amb model OSI. A més, també hem creat una xarxa a través del núvol amb packet tracer.

References

- [1] Ethernet Type II Frame: https://es.m.wikipedia.org/wiki/Archivo:Ethernet_ Type_II_Frame_format.svg
- [2] ICMP: https://ca.wikipedia.org/wiki/Internet_Control_Message_Protocol
- [3] HTTP: https://ca.wikipedia.org/wiki/Protocol_de_transfer%C3%A8ncia_d% 27hipertext